

FENOLOGIE

Willem Weitjens

Fenologie is de studie van het verband tussen de organische natuurverschijnselen en de weersomstandigheden (Koenen).

De subgroep Avifauna, c.q. Jelle Harder, doet opnieuw een poging om de fenologie van de grond te krijgen. Toen ik in de loop van de tachtiger jaren lid werd van de Vogelwerkgroep coördineerde Nico Klippel de fenologie. Ondanks mijn geringe ervaring en kennis op vogelgebied werd ik direct een enthousiast deelnemer. Vrij snel merkte ik echter dat het niet echt leefde in de Vogelwerkgroep en uit de verslagen in de Korhaan bleek ook dat het aantal deelnemers zeer beperkt was. Nico Klippel gaf er de brui aan en enkele jaren was het stil rondom de fenologie. Waarom is de belangstelling zo gering? Mij is het niet duidelijk!

Een belangrijke reden om deel tenemen aan de fenologie is het leerproces. Vooral voor beginnende en half gevorderde vogelaars is het een prachtige gelegenheid om de kennis op vogelgebied te vergroten. Je raakt veel meer gespitst op geluiden en bewegingen van vogels; je biotoopinzicht wordt verruimd en je vogelboeken komen vaker uit de kast.. Ook is het leuk om met anderen ervaringen te kunnen uitwisselen over bepaalde waarnemingen..

Mogelijk is het competitie-element dat in de fenologie zit een reden voor een aantal leden om niet deel te nemen. Ik meen te begrijpen dat de meeste vogelaars niet direct zo competitie-minded zijn.

Maar wat is er nu onschuldiger dan je best doen om de eerst aangekomen trekvogels uit het Zuiden te ontdekken? Zelf denk ik dat gezonde competitie prima is voor een mens, het houdt de geest levendig en bevordert aktie. Het geeft je toch een vreugdevol gevoel als je de eerste Fitis weer hoort of de eerste Boerenwaluw ziet trekken in het voorjaar.

Ik wil betogen dat vogelaars, die niet zo van competitie houden, zich niet moeten laten beïnvloeden door degenen die wel de ambitie hebben om zo snel mogelijk de eerste voorjaarsvogels te ontdekken.

En waar doen we het allemaal voor, wat gebeurt er met de gegevens?

Ik neem aan dat het er om gaat om over een lange reeks van jaren (continuïteit is dus belangrijk) inzicht te krijgen in het verloop van de trek van vogels in relatie tot de weersgesteldheden in de overwinteringsgebieden, onderweg en hier. Mogelijk kan de coördinator hier eens wat over schrijven. Ik weet daar zelf nog niet zo veel van. Veel mensen zullen ook sneller besluiten om mee te doen als ze weten welk belang ze er mee dienen.

Zijdelings zou ik de opmerking willen plaatsen, dat er in het algemeen, als er mensen voor een onderzoek of voor projecten worden gevraagd, te weinig voorlichting wordt gegeven over het doel en het waarom.

Maar goed, ik hoop dat dit stukje aanleiding kan zijn voor veel leden om enthousiast mee te gaan doen aan de fenologie.

Ik wens U daarbij veel succes en vogelplezier!